Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2023/2066(INI)

28.9.2023

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om begrænsning af uligheder og fremme af social inklusion i krisetider for børn og deres familier
(2023/2066(INI))

Ordfører for udtalelse: Ewa Kopacz

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. bemærker, at kriser ikke er kønsneutrale, at sociale og kønsbestemte uligheder i hele EU er blevet forværret som følge af flere på hinanden følgende kriser såsom konsekvenserne af covid-19-pandemien, aggressionskrigen mod Ukraine, klimaforandringsrelaterede katastrofer og den nuværende stigning i leve- og energiomkostninger, og at disse har påvirket børn og deres familier negativt med hensyn til levevilkår, indkomst og adgang til beskæftigelse, sundhedspleje, uddannelse og færdigheder, boliger, grundlæggende varer og tjenesteydelser samt pleje og sociale tjenester, og altså med hensyn til deres generelle trivsel;

2. er af den opfattelse, at de såkaldte spareforanstaltninger (herunder den betydelige indskrænkning af den sociale støtte til børn og familier, en stigning i arbejdsløsheden, masseanvendelsen af usikre ansættelsesforhold og en stigning i skatterne) og budgetnedskæringer som reaktion på finanskrisen i 2008-2013 øgede ulighederne og spillede en rolle i de faldende levevilkår for børn;

3. fremhæver, at den nuværende leveomkostningskrise i høj grad har truet kvinders levebrød, sundhed og trivsel og bragt dem og deres familier i fare for ikke at kunne få adgang til boliger, begrænser deres købekraft og evne til at skaffe mad og øger energifattigdom, social udstødelse og uligheder; fremhæver, at kvinder og børn, der udsættes for intersektionel forskelsbehandling, oplever yderligere hindringer med hensyn til at få adgang til grundlæggende sociale tjenester; understreger, at der skal lægges særlig vægt på at tackle virkningerne af skævheder og vedvarende stereotyper i forbindelse med adgangen til disse tjenester og på at tackle virkningerne af forældres fattigdom, som fører til børnefattigdom; understreger, at investeringer i foranstaltninger til støtte for kvinder også forbedrer levevilkårene for deres børn; bemærker i den forbindelse, at enlige forældre er i større risiko for krisedrevet fattigdom og er mere tilbøjelige til at videregive den fra generation til generation, og at 85 % af familier med enlige forsørgere har kvindeligt overhoved; opfordrer medlemsstaterne til at støtte foranstaltninger til overvågning af priserne på energi, transport og andre vigtige varer med henblik på at mindske virkningerne af stigningen i leveomkostningerne, navnlig for kvinder, børn og deres familier;

4. minder om, at covid-19-pandemien har skabt udfordringer for børn, navnlig børn i sårbare situationer, gennem afbrydelse af deres daglige rutiner og sociale forbindelser og har forværret de eksisterende uligheder mellem kønnene, navnlig en stigning i ulønnet omsorgsarbejde og ubalance mellem arbejdsliv og privatliv, og har resulteret i en dobbelt byrde for mange kvinder, som ofte har længere vagter på arbejdspladsen og yderligere uformel pleje i hjemmet[1]; påpeger, at kvinder, navnlig dem på arbejdsmarkedet, i krisetider rammes uforholdsmæssigt hårdt af deres socioøkonomiske

[1] Europa-Parlamentets beslutning af 5. juli 2022 om "Hen imod en fælleseuropæisk indsats vedrørende omsorgsydelser" (EUT C 47 af 7.2.2023, s. 30).

situation, som det skete under covid-19-krisen, hvor 42 % af kvinderne i alderen 15-24 år, 34 % af kvinder i alderen 25-39 år og 27-29 % af kvinder i alderen 40-54 år og 55 år og derover ikke var i stand til at udøve lønnet beskæftigelse på den måde, som de ønskede[2]; bemærker, at en uforholdsmæssig del af byrden blev båret af kvinder, der arbejdede på afstand, da deres liv blev gjort hårdere af behovet for at kombinere arbejde, børnepasning og huslige pligter; er af den opfattelse, at konsekvenserne af covid-19-krisen havde en indvirkning på arbejdsløsheden i medlemsstaterne, navnlig for kvinder; mener derfor, at det er vigtigt at tage fat på dimensionen af fattigdom blandt kvinder i håndteringen af denne situation og i bestræbelserne på at finde løsninger; fremhæver, at kriser såsom covid-19-pandemien har forværret de eksisterende uligheder, herunder tjenester i forbindelse med seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR), eller har ført til en kritisk situation med hensyn til adgang til SRSR;

5. fremhæver, at klimaændringerne i uforholdsmæssig høj grad påvirker kvinder, der har en mere begrænset evne til at reagere på klima-, naturkatastrofer og miljøkatastrofer som følge af deres ulige adgang til ressourcer, uddannelse, jobmuligheder samt af fremherskende sociale og kulturelle normer og den forskelligartede intersektionelle forskelsbehandling, som de udsættes for[3]; påpeger, at klimakrisen og dens virkninger allerede forværrer disse uligheder og vil fortsætte med at gøre det i fremtiden;

6. bemærker, at indsatsen for et reelt ligestillet samfund og dermed for ligestillingspolitiske foranstaltninger ofte træder i baggrunden i krisetider; opfordrer medlemsstaterne til at prioritere politikker og investeringer, der modvirker de negative virkninger af sådanne kriser for børn, kvinder og deres familier, herunder dem, der sikrer adgang til pleje, uddannelse, sundhed eller boligtjenester af høj kvalitet og beskytter ofre for kønsbaseret vold; understreger betydningen af et systematisk kønsperspektiv for at analysere disse problemer og deres forskellige virkninger og for helhedsorienterede og retfærdige løsninger; bemærker de socioøkonomiske virkninger af covid-19-pandemien og den deraf følgende stigning i alle former for vold mod kvinder, som er dokumenteret i forskellige rapporter fra flere medlemsstater under og efter covid-19-nedlukningen, som har afsløret en foruroligende stigning i vold i hjemmet og kønsbaseret vold, herunder fysisk og psykisk vold og cybervold; minder om, at børn også er truet og er i risiko; påpeger risikoen for at blive ofre for vold for visse sårbare kategorier såsom kvindelige asylansøgere og LGBTQIA+-samfundet; understreger behovet for at øge alle ressourcer, både offentlige og private, for at tackle situationer, der udgør en risiko for børn, unge, ældre, personer med handicap og støttegrupper, der er truet af fattigdom; opfordrer til, at Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) styrkes for at prioritere bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse; understreger behovet for øget finansiering af foranstaltninger, der tager sigte på at forebygge og bekæmpe kønsbaseret vold under Daphne-indsatsområdet inden for rammerne af programmet for borgere, ligestilling, rettigheder og værdier;

7. bemærker, at det for at mindske disse uligheder og fremme social inklusion er afgørende at udrydde alle former for forskelsbehandling, sikre langsigtede politikker og tjenester, der fremmer adgangen til anstændige job og rimelige lønninger, udrydde løn- og

[2] Europa-Parlamentet, Enheden for Analyse af den Offentlige Opinion, " Flash Eurobarometer 2022 – Women in times of Covid-19", marts 2022.
[3] Europa-Parlamentets beslutning af 17. februar 2022 om EU's prioriteter for den 66. samling i FN's Kommission for Kvinders Status (EUT C 342 af 6.9.2022, s. 276).

pensionsforskellen, beskytte mod de mange årsager til fattigdom og social udstødelse, lette lige muligheder for forældre for at vende tilbage til arbejde og fremme foranstaltninger til balance mellem arbejdsliv og privatliv, herunder lige adgang for alle til økonomisk overkommelige børnepasnings- og langtidsplejefaciliteter af høj kvalitet og ligelig fordeling af omsorgs-, hus- og børnepasningsforpligtelser mellem forældrene i familierne; påpeger, at førskoleundervisning som en del af professionel børnepasning af høj kvalitet ikke kun giver forældre mulighed for at arbejde, men også gavner et barns sociale og psykologiske udvikling; opfordrer medlemsstaterne til at bestræbe sig på at opnå universel sundhedsdækning som defineret af WHO og til at yde præ- og postnatal pleje til alle kvinder;

8. minder om betydningen af en ligelig fordeling af omsorgsforpligtelserne i hjemmet, da dette gør det muligt for kvinder med omsorgsforpligtelser at blive bedre repræsenteret på arbejdsmarkedet og forbedre deres levevilkår og sociale inklusion; bemærker, at kønsstereotyper og normer i forbindelse med fordelingen af omsorgsforpligtelser ikke blot afskrækker mænd fra at deltage fuldt ud i forældreskab og i pleje i bredere forstand, men også er skadelige for kvinder og deres trivsel og er ufordelagtige for deres karriereudvikling[4]; bemærker, at personer med omsorgsforpligtelser også bør have ret til at anmode om fleksible arbejdstidsordninger på arbejdspladsen, såsom en nedsættelse af arbejdstiden, flekstid og telearbejde; understreger, at det er vigtigt, at der gøres tiltag til at opnå en ordentlig balance mellem arbejdsliv og privatliv for at sikre en lige fordeling af omsorgsforpligtelser mellem kvinder og mænd og tage hånd om ulighed i indkomst og beskæftigelse; bemærker, at opnåelsen af balance mellem arbejdsliv og privatliv afhænger af tilgængeligheden af og adgangen til sundhedsydelser af høj kvalitet;

9. minder om, at 27,9 % af kvinder i alderen 25-49 år uden for arbejdsstyrken i EU-27 i 2021 anførte, at pasning af børn eller voksne med behov for pleje var deres vigtigste årsag til ikke at søge beskæftigelse[5]; påpeger, at en stigning i kvinders beskæftigelse også vil bidrage til at tackle de udfordringer, der følger af EU's aldrende befolkning, og til at forbedre medlemsstaternes økonomiske stabilitet; minder om, at ubalance mellem kønnene inden for pleje og beskæftigelse kan resultere i en kønsbestemt forskel i pensioner og store forskelle i fattigdomsrater i alderdommen; bemærker, at familier med børn i højere grad påvirkes af manglende adgang til arbejdsmarkedet og af indkomstuligheder; bemærker, at den procentvise forskel i beskæftigelsesfrekvensen for mænd og for kvinder uden børn er 1 %, men at forskellen ligger på 21 % for mænd og kvinder, der har børn under seks år, og stiger til 37 % for mænd og kvinder, der har tre børn[6]; er af den opfattelse, at familier med enlige forsørgere, især familier med enlige mødre, har en større risiko for at blive ramt af fattigdom eller social udstødelse (42,1 % mod 29,6 % i familiefællesskaber med to voksne og tre eller flere børn), hvilket skyldes feminiseringen af fattigdommen, kvinders overrepræsentation blandt personer i usikre ansættelsesforhold og som deltidsansatte, den uforholdsmæssigt lange tid, som kvinder tilbringer i dårligt betalt arbejde, afbrydelser i kvinders karriere for at passe børn eller

[4] Europa-Kommissionen, "Women's situation in the labour market", tilgået den 2. oktober 2023.
[5] Eurostat, databasetabel LFSA_IGAR, "Inactive population not seeking employment by sex, age and main reason – Care of adults with disabilities or children and other family or personal reasons – from 15 to 64 years old", senest ajourført den 14. september 2023.
[6] Eurofound (2021), "Living and working in Europe 2021", Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, den 9. maj 2022, s. 73.

andre familiemedlemmer og lønforskellene mellem mænd og kvinder[7]; understreger som skitseret i lovgivningen om balance mellem arbejdsliv og privatliv under den europæiske søjle for sociale rettigheder betydningen af forslaget om yderligere foranstaltninger til beskyttelse mod forskelsbehandling og afskedigelse af forældre og omsorgspersoner; tilskynder til en mere ligelig kønsfordeling, når det gælder familieorlov og fleksible arbejdsordninger;

10. opfordrer medlemsstaterne til at indføre et omfattende regelsæt, der forbyder den vedvarende praksis under jobinterviews med at spørge kvinder om, hvorvidt der er en sandsynlighed for, at de bliver gravide, eller hvorvidt de er gravide på det tidspunkt, hvor de ansøger om jobbet; understreger, at dette er en form for chikane på arbejdspladsen, og forkaster det pres, det lægger på arbejdende mødre;

11. fremhæver kvinders store bidrag inden for beskæftigelse, kultur, uddannelse, videnskab og forskning; anerkender den alvorlige forværring af levevilkårene for kvinder, der er beskæftiget inden for kunst og kultur og i mikrolandbrug og smålandbrug og virksomheder i landdistrikterne som følge af manglende investeringer i og støtte til økonomiske og kulturelle aktiviteter;

12. er af den opfattelse, at risikoen for at blive ramt af fattigdom er større for kvinder end for mænd, og at bekæmpelse af kvinders fattigdom ikke blot er vigtig i sig selv, men også på grund af betydningen for bestræbelserne på at mindske forekomsten af børnefattigdom; minder om, at menstruationsfattigdom, der består i begrænset adgang til sundhedsprodukter, berører omkring 1 ud af 10 kvinder i Europa; understreger, at skam, ubehandlede menstruationssmerter og diskriminerende traditioner medfører skolefrafald og lavere deltagelse blandt piger i skolen og kvinder på arbejdsmarkedet; understreger, at forståelsen afsammenhængen mellem menstruationshygiejne og barselssygelighed, dødelighed og infertilitet, seksuelt overførte infektioner/hiv og livmoderhalskræft er nøglen til at stoppe uligheder i sundhed og kan understøtte tidlig opdagelse og redde liv; bemærker, at 24,4 % af alle børn (under 18 år) i EU (19,8 mio.) i 2021 var truet af fattigdom eller social udstødelse; bemærker, at tallet overstiger 30 % i nogle lande; er af den opfattelse, at børn, der vokser op i fattigdom, har sværere ved at få en god skolegang, forblive sunde og nå deres fulde potentiale senere i livet; bemærker, at sociale investeringer i individuelle evner i børnenes tidlige år er særligt gavnlige for børn fra dårligt stillede miljøer; er af den opfattelse, at alle børn i henhold til FN's konvention om barnets rettigheder, som alle EU's medlemsstater har undertegnet, skal have ret til uddannelse, sundhedsydelser, bolig og beskyttelse, fritid og en afbalanceret kost samt retten til at deltage i beslutninger, der berører dem, og til at modtage omsorg i et familiemiljø;

13. glæder sig over EU's omsorgsstrategi og revisionen af Barcelonamålene om førskoleundervisning og børnepasning som vigtige drivkræfter for kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet; påpeger betydningen af en sådan førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet for at bekæmpe uligheder og sociale ulemper for børn og deres familier[8]; opfordrer til en række politikker, programmer og anbefalinger samt

[7] Eurostat, "1 in 4 children in the EU at risk of poverty or social exclusion", 28. oktober 2021.
[8] I 2021 i EU-27 angav 27,9 % af kvinderne i alderen 25-49 år uden for arbejdsstyrken, at pasning af børn eller voksne med plejebehov var deres vigtigste årsag til ikke at søge arbejde (Eurostat 2021 Arbejdsstyrkeundersøgelse).

investeringer på europæisk plan for at anerkende omsorg som en ret og som rygraden i vores samfund; understreger, at alle disse bør anlægge en integreret, holistisk og livslang tilgang til pleje, gøre arbejdet i plejesektoren mere attraktivt for både kvinder og mænd og bekæmpe forskelsbehandling og uligheder mellem kønnene i sektoren; understreger imidlertid, at den eksisterende kvalitet og omfanget af langtidspleje og børnepasning er utilstrækkelig, navnlig for den tidlige barndom;

14. minder om vigtigheden af Barcelonamålene for 2030, som omfatter, at mindst 50 % af alle børn under tre år og mindst 96 % af alle børn mellem tre år og alderen for start på obligatorisk grundskoleundervisning skal deltage i førskoleundervisning og børnepasning; understreger den centrale rolle, som kvinder spiller på væsentlige områder af det offentlige område, såsom social velfærd, pleje, uddannelse og sundhed, som alle holder økonomien og samfundet sammen, men som er ofte de første, der udsættes for nedskæringer i krisetider; er af den opfattelse, at førskoleundervisning og børnepasning har en afgørende indvirkning på børns kognitive udvikling, eftersom de udvikler afgørende evner i de første fem år af deres liv, og eftersom adgang til uddannelse af høj kvalitet danner grundlaget for succes senere i livet med hensyn til uddannelse, trivsel, beskæftigelsesegnethed og social integration, ligesom muligheden har betydelig indvirkning på selvværdet; er af den opfattelse, at børnepasning og førskoleundervisning spiller en væsentlig rolle med hensyn til at kompensere for den socioøkonomiske status for børn, der er truet af fattigdom, og fremme integrationen af forældre, navnlig mødre, på arbejdsmarkedet; er af den opfattelse, at en inklusiv uddannelse omfatter alle elever ved at styrke læring og kulturelle og samfundsmæssige værdier; bemærker, at uddannelsesmæssige forskelle blandt børn med forskellig uddannelsesmæssig baggrund er vokset; anbefaler, at medlemsstaterne sikrer alle børn universel adgang til inklusiv uddannelse af høj kvalitet, hvad enten det er formelt eller uformelt og offentligt eller privat og dette i alle aldre, med henblik på at fremme deres følelsesmæssige, sociale, kognitive og fysiske udvikling, sikre deres trivsel og sikre, at alle børn kan drage fordel af inklusiv uddannelse af høj kvalitet og dermed maksimere uddannelsessystemets indvirkning, når det drejer sig om at arbejde for lige muligheder og bryde udstødelsescyklusserne;

15. anbefaler, at medlemsstaterne yder den nødvendige støtte til at sikre retten til kultur, sport og fritid samt adgang til åbne områder og et sundt miljø for alle børn med fokus på at sikre lige adgang og kvalitet for børn, der lever i fattigdom, børn i fjerntliggende områder, børn med handicap, børn, der tilhører nationale eller etniske, religiøse eller lingvistiske minoriteter eller indvandrerminoriteter, børn, der flytter inden for EU, uanset deres nationalitet, og efterladte børn; minder om retten til fritid og til at deltage i leg og fritidsaktiviteter som fastsat i FN's konvention om barnets rettigheder;

16. understreger, at bekæmpelse af kønsbestemte løn- og pensionsforskelle har en positiv indvirkning på fattigdomsbekæmpelse og social inklusion og er afgørende for at opnå ligestilling mellem kønnene; understreger, at bredt tilgængelige børnepasningsordninger, social omsorg og tjenesteydelser af høj kvalitet er afgørende, da deres fravær eller begrænsede tilgængelighed resulterer i, at kvinder begrænser deres deltagelse eller helt opgiver at være på arbejdsmarkedet for at udføre ulønnede omsorgsforpligtelser; opfordrer til en ambitiøs implementering af direktivet om

løngennemsigtighed[9] og til specifikke foranstaltninger til bekæmpelse af usikre job, fattigdom blandt arbejdstagere, horisontal og vertikal segregering af arbejdsmarkedet og undervurdering af arbejde, der hovedsageligt udføres af kvinder, som bør revurderes og aflønnes retfærdigt;

17. bemærker familiernes vigtige rolle i krisesituationer; påpeger betydningen af passende børnepasning, social omsorg og hushjælp for enlige forældre, navnlig kvinder, da enlige mødre blev uforholdsmæssigt hårdt ramt af covid-19-krisen og er sårbare over for deres pårørendes plejebehov, hvilket gør dem mindre tilgængelige for erhvervsmæssige aktiviteter[10]; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre og styrke børnegarantien på en ambitiøs måde for at sikre, at alle børn i EU, herunder børn i fjerntliggende områder, har adgang til sund ernæring, passende boliger, sundhedspleje, uddannelse, pleje og fritidsaktiviteter; minder om betydningen af at integrere børns rettigheder i alle interne og eksterne EU-politikker, -aktioner og -programmer, både lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige, som kan påvirke børn direkte eller indirekte, og sikre sammenhæng; understreger betydningen af at gennemføre henstillingen om børnegarantien[11];

18. understreger, at et ud af fem børn i Europa er offer for en eller anden form for seksuel vold, at de fleste overgreb finder sted inden for en hypotetisk tillidsramme, og at børn udgør ca. en fjerdedel af ofrene for menneskehandel, hvoraf størstedelen er piger, og at de i vid udstrækning bliver ofre for seksuel udnyttelse[12]; bemærker, at unge kvindelige asylansøgere udsættes for kønsbaseret vold; fordømmer alle former for vold, misbrug, udnyttelse og forsømmelse af børn; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at udvikle og anvende integrerede forebyggelses- og børnebeskyttelsessystemer som tager sigte på at udrydde vold, misbrug, udnyttelse og omsorgsvigt med inddragelse af skoler og sundhedssystemer, herunder offentlige tjenester, for at skabe betingelserne for en hurtig indsats i sådanne situationer, der sikrer et beskyttende miljø og bidrager til at styrke børns handlekraft; understreger, at alle børn har ret til at blive beskyttet mod misbrug, vold og forsømmelse;

19. påpeger betydningen af uddannelse for piger og kvinder og styrkelse af deres indflydelse og status som en faktor til at mindske uligheder mellem kønnene og social udstødelse; understreger i den forbindelse betydningen af skoleprogrammer, der ser kritisk på stereotyper, for at synliggøre deres negative indvirkning på piger og kvinder, men også på drenge og mænd, med henblik på at nedbryde disse stereotyper; anbefaler, at medlemsstaterne sikrer, at alle børn har adgang til inkluderende uddannelse af høj kvalitet i alle aldre, uanset om den er formel eller uformel; understreger, at omfattende seksualundervisning for alle børn er afgørende for at ændre uligheder og i arbejdet hen imod et voldsfrit samfund, da den udfordrer skadelige kønsstereotyper, fremmer mangfoldighed, kropslig autonomi og fysisk og mental integritet;

---

[9] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/970 af 10. maj 2023 om styrkelse af anvendelsen af princippet om lige løn til mænd og kvinder for samme arbejde eller arbejde af samme værdi ved hjælp af løngennemsigtighed og håndhævelsesmekanismer (EUT L 132 af 17.5.2023, s. 21).

[10] Eurofound, "Økonomiske og sociale uligheder i Europa i kølvandet på covid-19-pandemien", Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 24. januar 2023.

[11] Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti (EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14).

[12] Kommissionens meddelelse af 24. marts 2021 om en EU-strategi om barnets rettigheder (COM(2021)0142).

20. anerkender skolernes afgørende rolle med hensyn til at give børnene et nærende måltid om dagen (som i mange tilfælde er det eneste måltid) og fremme ernæringsmæssig uddannelse, der rækker uden for skolerne; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at sikre mindst ét gratis måltid af høj kvalitet om dagen på alle niveauer af den obligatoriske skolegang;

21. finder det absolut nødvendigt, at medlemsstaterne udarbejder politikker til at tackle udbredelsen af børnearbejde i EU; fremhæver Den Internationale Arbejdsorganisations anbefalinger, der understreger behovet for udvidelse af den sociale beskyttelse for børn og deres familier for at forebygge den fattigdom og usikkerhed, der danner grobund for børnearbejde, sikring af, at alle fødsler registreres, så alle børn har en juridisk identitet og kan nyde godt af deres rettigheder fra fødslen, fremme af anstændigt arbejde til en retfærdig løn med særligt fokus på arbejdstagere i den uformelle økonomi, fremme af hensigtsmæssig levevis på landet, herunder ved at støtte økonomisk diversificering, investere i infrastruktur og tjenesteydelser og udvide beskyttelsen og planlægningen af afgrøder, navnlig i familielandbrug, som fortsat er delvist afhængige af, at alle i familien arbejder med landbrugsprocesserne, sikring af lovgivning, der beskytter børn og understøttes af de statslige instrumenter, der er nødvendige for at gennemføre en sådan lovgivning, samt håndtering af spørgsmål forbundet med køn og forskelsbehandling, som øger risikoen for børnearbejde, der omfatter ubetalt husligt arbejde, navnlig for piger;

22. bemærker, at børn med forskellig baggrund, såsom migranter, flygtninge, asylansøgere og papirløse og uledsagede børn, er blandt de hårdest ramte af fattigdom; bemærker, at børn, der bor i familier med enlige forsørgere, eller store og dårligt stillede familier, børn med handicap samt børn, der tilhører etniske minoriteter, også er i risiko for fattigdom[13]; fremhæver, at der er forskelle i adgangen til sundhed og uddannelse for de fattigste og mest udsatte børn; understreger, at romabørn og anslået 11 mio. børn med handicap er blandt de dårligst stillede, når det kommer til adgang til kvalitetsuddannelse; bemærker, at mens romabørn i Europa er mere tilbøjelige til at droppe ud af skolen på enten primær- eller sekundærniveau uden at have tilegnet sig grundlæggende færdigheder, forbliver børn med handicap helt udelukket fra skole og læring af høj kvalitet[14]; understreger, at ca. 44 % af alle kvinder ifølge det globale sundhedsindeks for kvinder i EU i de seneste 12 måneder ikke er blevet testet for nogen af de fire kritiske sygdomme for kvinder; bemærker, at ulighed mellem kønnene forhindrer kvinder og piger i at få adgang til sundhedsoplysninger og kritiske tjenester; understreger betydningen af at mindske ulighederne på sundhedsområdet for kvinder; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at prioritere børns rettigheder i de nationale romastrategier og sikre, at romabørn har lige adgang til væsentlige tjenester, med særligt fokus på førskoleundervisning og -pleje og primær og sekundær uddannelse, sundhedspleje, ernæring og anstændige boliger; bemærker, at hindringerne for piger, der udsættes for flere former for forskelsbehandling, for at få adgang til deres rettigheder og overvinde fattigdom er endnu mere komplekse; bemærker, at det på grund af dette er sandsynligt, at de vil blive overset i planer, der har til formål at imødekomme behovene hos sårbare grupper; fremhæver betydningen af investeringer i

[13] Save the Children, "Over 200,000 more children are at risk of poverty in the European Union: Save the Children report", 7. marts 2023.
[14] UNICEF's regionale kontor for Europa og Centralasien, "Situation of Children in Europe and Central Asia", januar 2023.

både privat og offentlig uddannelse, der sikrer målrettede undervisningsmetoder og en individualiseret tilgang for børn, der tilhører mere sårbare sociale grupper, såsom familier og grupper, der er udsat for udstødelse; understreger, at denne tilgang bør omfatte samarbejde mellem underviserne, fagpersoner på social- og uddannelsesområdet, familierne og nærmiljøet; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at integrere børns rettigheder i den europæiske handicapstrategi for 2020-2030 og til at støtte familier ved at investere i børns og deres familiers status og indflydelse og ret til en uafhængig tilværelse;

23. minder om, at ni mio. unge i Europa (i alderen 10-19 år) lever med psykiske lidelser, og at angst og depression tegner sig for mere end halvdelen af tilfældene; understreger, at psykiske lidelser er mere udtalte for kvinder og medlemmer af LGBTQIA+- samfundet på grund af forskelsbehandling og marginalisering[15]; understreger endvidere, at der også er en høj forekomst af mentale sundhedsforstyrrelser blandt uledsagede børn og unge migranter, da de omstændigheder, som disse børn står over for, har en betydelig indvirkning på den mentale sundhed; bemærker, at covid-19-restriktionerne i alvorlig grad begrænsede børns sociale muligheder og interaktioner og forårsagede omfattende forstyrrelser og en stigning i depressionssymptomer, navnlig for unge piger[16]; bemærker, at skolerne letter adgangen til mental sundhed og psykosocial støtte; minder om, at Unicef har fremhævet gennemprøvede strategier såsom implementering af programmer til at opbygge bevidsthed og styrke følelsesmæssige mestringsfærdigheder for unge, integration af mental sundhedsrådgivning i uddannelse, træning af lærere og personale i, hvordan man kan styrke elevernes velbefindende og oprettelse af trygge rum for børn til at diskutere og dele deres bekymringer[17]; understreger, at medlemsstaterne er nødt til at afsætte tilstrækkelige midler til at behandle psykiske og psykosociale problemer og forbedre den regionale infrastruktur gennem ESF+-programmet og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, herunder målrettede programmer for sårbare grupper;

24. bemærker, at uligheder på sundhedsområdet blandt kvinder i høj grad hænger sammen med socioøkonomisk status og geografisk region, og at det er afgørende at tage hensyn til de sociale og økonomiske faktorer, der former kvinders liv og sundhed i forskellige faser af livet; påpeger, at der mangler tilgængelige og prismæssigt overkommelige plejeydelser af høj kvalitet, der er tilgængelige i alle medlemsstater, herunder i landdistrikterne; påpeger, at SRSR, herunder sikker og lovlig abort, varierer meget inden for og mellem EU's medlemsstater på grund af en bred vifte af juridiske, finansielle, praktiske, sociale og kulturelle hindringer og restriktioner; minder om, at SRSR er en forudsætning for ligestilling mellem kønnene;

25. minder om, at mange ukrainske kvindelige flygtninge, der flygter fra aggressionskrigen, bor i forskellige EU-lande og ikke-EU-lande i Europa og har specifikke behov i forbindelse med børnepasning, som skal imødekommes med henblik på ikke blot at lette deres adgang til arbejdsmarkedet, men også for at lette sprogindlæringen og den sociale inklusion af deres børn; fremhæver, at krigen i Ukraine svækkede adgangen til sundhedspleje, herunder SRSR-tjenester, og førte til en kritisk situation med hensyn til

[15] UNICEF, "The Mental Health Burden Affecting Europe's Children", 4. oktober 2021.
[16] Save the Children, "Guaranteeing Children's Future: How COVID-19, cost-of-living and climate crises affect children in poverty and what governments in Europe need to do", marts 2023.
[17] UNICEF, "The Mental Health Burden Affecting Europe's Children", 4. oktober 2021.

at opfylde SRSR-behovene hos de fordrevne;

26. opfordrer medlemsstaterne til at tackle de udfordringer, som ukrainske kvindelige flygtninge står over for, såsom sprogbarrierer, større sandsynlighed for social isolation og begrænsede sociale netværk; bemærker, at ukrainske flygtninge kan være i yderligere risiko for fattigdom og social udstødelse; bemærker, at omsorgsforpligtelser er en hindring for beskæftigelse for ukrainske kvinder (33 %) sammenlignet med ukrainske mænd (9 %); opfordrer medlemsstaterne til at tackle disse udfordringer ved at tilbyde målrettet støtte til børnepasning såsom børnepasningsstøtte eller tilskud[18];

27. understreger, at der ifølge en rapport fra Red Barnet[19] i dag bor flere børn i områder berørt af væbnede konflikter end på noget andet tidspunkt i de sidste to årtier (især i Afghanistan, Yemen, Sydsudan, Den Centralafrikanske Republik, Den Demokratiske Republik Congo, Syrien, Irak, Mali, Nigeria og Somalia), og at 100 000 spædbørn om året dør som følge af konflikter; minder om, at der i 2017 var 420 mio. børn, der boede i konfliktramte områder (18 % af alle børn i verden), hvilket var 30 mio. flere end i det foregående år;

28. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at bekæmpe strukturel forskelsbehandling og gøre det muligt for alle at have ubegrænset og ikkediskriminerende adgang til arbejdsmarkedet, hvilket også forbedrer børns udvikling, styrker social inklusion og retfærdighed og mindsker fattigdommen; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at foreslå specifikke foranstaltninger til fremme af flygtninges og migranters adgang til job og sikkerhed; fremhæver i denne forbindelse de europæiske direktiver om løngennemsigtighed og mindsteløn[20], som er yderligere foranstaltninger, der har til formål at fjerne den kønsbestemte lønforskel; påpeger, at en rimelig løn bidrager til at bekæmpe fattigdom blandt kvinder på en bæredygtig måde; understreger, at EU-finansiering giver mulighed for støtte og investeringer på nationalt plan for at bekæmpe børnefattigdom og fremme social inklusion;

29. opfordrer Kommissionen til at fremsætte et sæt foranstaltninger og henstillinger, der har til formål at fremme en omstilling til en økonomi, der sætter omsorg i centrum for EU's og de nationale politikker med rettidig og lige adgang til plejetjenester af høj kvalitet, såsom plejeuddannelse, samtidig med at der gøres effektiv brug af de tilgængelige EU-værktøjer, og der afsættes tilstrækkelige midler til dette område; gentager, at der findes andre EU-kilder ud over ESF+, som kan anvendes direkte eller indirekte til at finansiere programmer, der påvirker børns og familiers liv på alle mulige måder, f.eks. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede;

30. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at oprette et system til på EU-plan at overvåge situationen med hensyn til amning for at få en forståelse af tingenes tilstand og bidrage til at udforme politikker, der fremmer amning, i overensstemmelse med Verdenssundhedsorganisationens (WHO's) anbefalinger;

---

[18] Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, "What are the integration challenges of Ukrainian refugee women?" 30. maj 2023.
[19] Save the Children, "Stop the War on Children: Protecting children in 21st century conflict", 2019.
[20] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2041 af 19. oktober 2022 om passende mindstelønninger i Den Europæiske Union (EUT L 275 af 25.10.2022, s. 33).

31. opfordrer til, at principperne om integration af kønsaspektet og kønsbudgettering afspejles i alle politikområder samt i forbindelse med udformningen af foranstaltninger til reaktion på specifikke kriser, der berører kvinder og piger; understreger derfor behovet for specifikt at indsamle opdelte data og udvikle kønsekspertise og kønsspecifikke konsekvensanalyser for at sikre, at kønsdimensionen integreres fuldt ud, og for bedre at forstå og håndtere de specifikke virkninger af disse politikker for kvinder; opfordrer til kønsspecifikke foranstaltninger gennem øremærkning for at imødekomme kvinders specifikke behov som følge af de negative virkninger af de mange kriser, navnlig inden for beskæftigelse, kønsbaseret vold og SRSR, herunder, hvor det er relevant, i programmer og instrumenter inden for NextGenerationEU og EU's langsigtede budget for perioden 2021-2027.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	19.9.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 24 –: 2 0: 4
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Abir Al-Sahlani, Silvia Modig, Eleni Stavrou, Hilde Vautmans
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Laura Ballarín Cereza

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB
I RÅDGIVENDE UDVALG

24	+
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Christine Schneider, Eleni Stavrou
Renew	Abir Al-Sahlani, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

2	-
ECR	Johan Nissinen
ID	Christine Anderson

4	0
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
ID	Maria Veronica Rossi
NI	Lívia Járóka
PPE	Arba Kokalari

Tegnforklaring:
+ : for
- : imod
0 : hverken/eller